

1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

« 01 » 09 2025 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА КАФЕДРІ
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ З ПІСЛЯДИПЛОМНОЮ
ПІДГОТОВКОЮ**

Факультет, курс _____ медико-фармацевтичний, 5 курс _____

Навчальна дисципліна Переддипломна практика
(назва навчальної дисципліни)

Затверджено:

Засіданням кафедри Організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою
Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від “28” серпня 2025 р.

Завідувач кафедри, к. фарм.н., доц

_____
(підпис)

Оксана БЄЛЯЄВА
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Розробники:

Старша викладачка кафедри ОЕФ з післядипломною підготовкою Ірина ЯЩУК
Старша викладачка кафедри ОЕФ з післядипломною підготовкою Христина
ВОЛОЩУК

ВСТУП

Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються на кафедрі організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою, та містять систематизовані рекомендації щодо підготовки, виконання та захисту кваліфікаційної роботи.

Методичні рекомендації розроблено з урахуванням вимог Положення про кваліфікаційні роботи, чинної нормативно-правової бази у сфері вищої освіти та специфіки професійної підготовки магістрів фармацевтичного спрямування.

Метою є надання здобувачам вищої освіти практичної допомоги у виборі теми кваліфікаційної роботи, формуванні наукового апарату дослідження, побудові логічної структури роботи, дотриманні вимог до оформлення та успішній підготовці до захисту.

Матеріали методичних рекомендацій можуть бути використані здобувачами вищої освіти, науковими керівниками, а також викладачами кафедри у процесі організації та супроводу виконання кваліфікаційних робіт магістрів.

ЗМІСТ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

1.1. Мета та завдання кваліфікаційної роботи

1.2. Місце кваліфікаційної роботи в системі підготовки магістрів

1.3. Вимоги до результатів навчання та компетентностей магістра

РОЗДІЛ 2. ВИБІР ТЕМИ ТА ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО АПАРАТУ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Порядок вибору та затвердження теми кваліфікаційної роботи

2.2. Вимоги до формулювання теми з урахуванням специфіки кафедри

2.3. Мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження

2.4. Наукова новизна та практичне значення результатів

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження

3.2. Інформаційні джерела та аналітична база дослідження

3.3. Використання статистичних, економічних і управлінських методів

РОЗДІЛ 4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

4.1. Загальна структура кваліфікаційної роботи

4.2. Вступ: зміст та вимоги до оформлення

4.3. Розділ 1. Теоретико-аналітичні основи дослідження

4.4. Розділ 2. Аналітико-дослідницька характеристика об'єкта дослідження

4.5. Розділ 3. Обґрунтування організаційно-економічних заходів

4.6. Висновки та пропозиції

4.7. Список використаних джерел

4.8. Додатки

РОЗДІЛ 5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Принципи академічної доброчесності

5.2. Поняття та види академічного плагіату

5.3. Перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат

5.4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

РОЗДІЛ 6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Загальні вимоги до оформлення тексту

6.2. Оформлення таблиць, рисунків і формул

6.3. Оформлення посилань та списку використаних джерел

6.4. Типові помилки під час оформлення кваліфікаційної роботи

РОЗДІЛ 7. ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

7.1. Організація виконання кваліфікаційної роботи

7.2. Попередній контроль та подання роботи

7.3. Дотримання принципів академічної доброчесності

7.4. Попередній захист кваліфікаційної роботи

7.5. Підготовка доповіді та презентації

7.6. Захист кваліфікаційної роботи та оцінювання результатів

ДОДАТКИ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кваліфікаційна робота магістра як форма атестації здобувачів вищої освіти

Кваліфікаційна робота магістра є завершальним етапом підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та формою підсумкової атестації, що передбачає перевірку рівня сформованості професійних, аналітичних та управлінських компетентностей майбутнього фахівця.

Для здобувачів, які навчаються на кафедрі організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою, кваліфікаційна робота має прикладну спрямованість і орієнтована на вирішення актуальних завдань організації фармацевтичної діяльності, економічного аналізу, управління персоналом, забезпечення якості та розвитку фармацевтичних підприємств і закладів.

Кваліфікаційна робота повинна демонструвати:

- здатність здобувача самостійно здійснювати науково-практичне дослідження;
- уміння застосовувати сучасні методи аналізу у сфері фармації;
- навички формування обґрунтованих управлінських та економічних рішень;
- вміння узагальнювати результати дослідження та формулювати практичні рекомендації.

1.2. Мета та завдання кваліфікаційної роботи магістра з організації та економіки фармації

Метою виконання кваліфікаційної роботи магістра є поглиблення теоретичних знань та набуття практичних навичок з організації та економіки фармації шляхом проведення самостійного дослідження і розроблення науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення діяльності фармацевтичних закладів або підприємств.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- аналіз наукових підходів і нормативно-правового забезпечення за обраною темою;
- оцінка сучасного стану об'єкта дослідження (аптечний заклад, фармацевтичне підприємство, фармацевтичний ринок тощо);
- виявлення проблемних аспектів організації, управління або економічної діяльності;
- застосування адекватних методів аналізу та дослідження;
- розроблення практичних рекомендацій і управлінських рішень;
- оцінка ефективності запропонованих заходів.

1.3. Компетентності, що формуються під час виконання кваліфікаційної роботи

У процесі виконання кваліфікаційної роботи у здобувачів магістерського рівня формуються такі ключові компетентності:

- аналітична – здатність аналізувати економічні та організаційні показники діяльності фармацевтичних закладів;
- управлінська – уміння приймати обґрунтовані рішення у сфері фармацевтичного менеджменту;
- дослідницька – навички планування та проведення наукових і прикладних досліджень;
- комунікативна – здатність аргументовано представляти результати дослідження;
- етична та професійна – дотримання принципів академічної доброчесності та професійної відповідальності.

РОЗДІЛ 2. ВИБІР ТА ФОРМУЛЮВАННЯ ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Загальні вимоги до тем кваліфікаційних робіт магістрів

Тема кваліфікаційної роботи магістра повинна відповідати освітній програмі, профілю кафедри та сучасним потребам фармацевтичної галузі. Формулювання теми має бути чітким, логічним і відображати сутність досліджуваної проблеми.

Тема кваліфікаційної роботи повинна:

- бути актуальною для сучасної фармацевтичної практики;
- мати практичну спрямованість;
- передбачати можливість отримання реальних даних;
- відповідати рівню підготовки магістра;
- не дублювати теми раніше захищених робіт.

2.2. Специфіка тематик кафедри організації та економіки фармації

Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою орієнтує магістерські роботи на дослідження проблем управління, економіки та організації фармацевтичної діяльності з урахуванням реальних умов функціонування галузі.

Тематика робіт може охоплювати:

- організацію діяльності аптечних закладів різних форм власності;
- економічну ефективність фармацевтичних підприємств;
- управління персоналом та навчання фармацевтичних працівників;
- фармацевтичний маркетинг та поведінку споживачів;
- забезпечення якості та фармацевтичну опіку;
- впровадження інновацій та цифрових інструментів у фармації.

2.3. Типологія тем кваліфікаційних робіт

З урахуванням специфіки кафедри теми кваліфікаційних робіт магістрів доцільно поділяти на такі групи:

- **Організаційно-управлінські теми** – спрямовані на дослідження систем управління, бізнес-процесів, організаційних структур.
- **Економічні теми** – передбачають аналіз витрат, доходів, рентабельності, економічної ефективності діяльності.
- **Кадрові та освітні теми** – пов'язані з управлінням персоналом, мотивацією, навчанням і підвищенням кваліфікації.
- **Маркетингові теми** – досліджують ринок, попит, асортиментну політику, комунікації з споживачами.
- **Теми з фармацевтичної опіки та якості** – орієнтовані на підвищення якості фармацевтичних послуг та безпеки пацієнтів.

2.4. Типові помилки при формулюванні тем

Найпоширенішими помилками при виборі та формулюванні тем є:

- надмірна загальність формулювання;
- відсутність управлінського або економічного аспекту;
- невідповідність теми можливостям збору фактичного матеріалу;
- копіювання формулювань без адаптації до конкретного об'єкта дослідження.

2.5. Орієнтовні приклади тем кваліфікаційних робіт магістрів

- Удосконалення системи управління персоналом в аптечній мережі.
- Економічна оцінка ефективності асортиментної політики аптечного закладу.
- Вплив організаційних чинників на якість фармацевтичної опіки.
- Управління витратами фармацевтичного підприємства в сучасних умовах.
- Роль безперервного навчання персоналу у підвищенні конкурентоспроможності аптечного закладу.

РОЗДІЛ 3. НАУКОВИЙ АПАРАТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

3.1. Актуальність теми дослідження

Актуальність теми кваліфікаційної роботи магістра визначається її відповідністю сучасним проблемам та тенденціям розвитку фармацевтичної галузі, потребам практики, а також можливістю використання отриманих результатів у діяльності фармацевтичних закладів і підприємств.

При обґрунтуванні актуальності доцільно:

- окреслити сучасний стан досліджуваної проблеми у фармацевтичній сфері;
- вказати на наявні суперечності, недоліки або невирішені питання;
- підкреслити значущість проблеми для організації, економіки та управління у фармації;
- обґрунтувати практичну необхідність проведення дослідження.

Актуальність теми повинна бути сформульована стисло, логічно та аргументовано, без надмірного теоретизування.

3.2. Мета та завдання кваліфікаційної роботи

Мета кваліфікаційної роботи відображає кінцевий результат дослідження та формулюється як узагальнене науково-практичне завдання, спрямоване на вирішення конкретної проблеми у сфері організації та економіки фармації.

Формулюючи мету, доцільно використовувати дієслова: *обґрунтувати, розробити, удосконалити, оцінити, проаналізувати*.

Завдання кваліфікаційної роботи конкретизують мету та визначають послідовність її досягнення. Кількість завдань зазвичай становить 4–6 і відповідає структурі роботи.

Типова логіка формування завдань:

- проаналізувати теоретичні та нормативні підходи до проблеми;
- охарактеризувати об'єкт дослідження;
- провести аналіз діяльності або показників;
- виявити проблемні аспекти;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення;
- оцінити ефективність запропонованих заходів.

3.3. Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження – це процес або явище, у межах якого виникає наукова проблема та яке підлягає вивченню в роботі.

Предмет дослідження – це сукупність конкретних властивостей, відносин або механізмів об'єкта, що безпосередньо досліджуються у кваліфікаційній роботі.

У роботах з організації та економіки фармації об'єктом дослідження можуть бути:

- аптечні заклади;
- аптечні мережі;
- фармацевтичні підприємства;
- фармацевтичний ринок;
- система управління персоналом;
- процеси фармацевтичної опіки.

Предмет дослідження повинен бути чітко пов'язаний із темою роботи та відображати її управлінський або економічний аспект.

3.4. Методи дослідження

Методи дослідження визначають інструментарій, за допомогою якого досягається мета кваліфікаційної роботи. Обрані методи повинні відповідати темі, завданням та специфіці фармацевтичної діяльності.

У кваліфікаційних роботах магістрів з організації та економіки фармації найчастіше застосовуються:

- загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція);
- економічні методи (порівняльний аналіз, факторний аналіз, аналіз ефективності);
- статистичні методи;
- соціологічні методи (анкетування, опитування);
- графічні та табличні методи подання результатів;
- метод експертних оцінок.

3.5. Наукова новизна та практична значущість результатів

Наукова новизна кваліфікаційної роботи магістра полягає у розвитку або уточненні наукових підходів до вирішення проблем організації та економіки фармації.

Практична значущість визначається можливістю використання результатів дослідження у діяльності фармацевтичних закладів, підприємств або органів управління охороною здоров'я.

При формулюванні новизни та практичної значущості доцільно уникати загальних фраз та зосереджуватися на конкретних результатах, отриманих у процесі дослідження.

РОЗДІЛ 4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

4.1. Загальна структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота магістра з організації та економіки фармації виконується відповідно до вимог Положення про кваліфікаційні роботи та повинна мати чітку логічну структуру, що забезпечує послідовне розкриття теми дослідження.

Рекомендована структура кваліфікаційної роботи включає:

- титульну сторінку;

- зміст;
- перелік умовних скорочень (за потреби);
- вступ;
- основну частину (три розділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи магістра, як правило, становить 80–100 сторінок друкованого тексту без урахування додатків.

4.2. Вступ кваліфікаційної роботи

Вступ є обов'язковим структурним елементом кваліфікаційної роботи та має відображати наукову логіку дослідження.

У вступі послідовно подаються:

- актуальність теми;
- мета і завдання дослідження;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна;
- практичне значення отриманих результатів.

Обсяг вступу зазвичай становить 3–5 сторінок.

4.3. Розділ 1. Теоретико-аналітичні основи дослідження

Перший розділ кваліфікаційної роботи має теоретико-аналітичний характер і присвячений аналізу наукових підходів, концепцій та нормативно-правового забезпечення з обраної теми.

У цьому розділі доцільно:

- проаналізувати вітчизняні та зарубіжні наукові джерела;
- узагальнити підходи різних авторів до вирішення проблеми;
- охарактеризувати нормативно-правову базу фармацевтичної діяльності;
- сформулювати власні висновки за результатами аналізу.

Розділ не повинен мати описовий характер; важливо демонструвати аналітичне мислення та критичний підхід до наукових джерел.

4.4. Розділ 2. Аналітично-практична частина дослідження

Другий розділ має практичну спрямованість і передбачає аналіз діяльності конкретного об'єкта дослідження.

Залежно від теми роботи, у цьому розділі можуть розглядатися:

- організаційна структура фармацевтичного закладу;
- показники фінансово-економічної діяльності;
- асортиментна політика;
- система управління персоналом;
- маркетингова діяльність;
- якість фармацевтичної опіки.

Аналітичні матеріали повинні базуватися на фактичних даних, бути оформлені у вигляді таблиць, рисунків та супроводжуватися обґрунтованими висновками.

4.5. Розділ 3. Розроблення організаційно-економічних пропозицій

Третій розділ є підсумковим і має прикладний характер. У ньому на основі результатів аналізу розробляються пропозиції щодо вдосконалення діяльності об'єкта дослідження.

Пропозиції можуть стосуватися:

- удосконалення управлінських процесів;
- оптимізації витрат та підвищення економічної ефективності;
- розвитку персоналу та системи навчання;
- впровадження інноваційних або цифрових рішень;
- підвищення якості фармацевтичних послуг.

За можливості результати впровадження або очікуваний ефект від запропонованих заходів доцільно підтверджувати розрахунками.

4.6. Висновки

У висновках узагальнюються результати дослідження відповідно до поставлених завдань. Формулювання висновків повинні бути чіткими, логічними та відображати основні науково-практичні результати роботи.

4.7. Додатки

До додатків включаються матеріали, що доповнюють основний текст кваліфікаційної роботи та сприяють кращому розумінню результатів дослідження.

РОЗДІЛ 5. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ТА ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ

5.1. Інформаційна база кваліфікаційної роботи магістра

Інформаційна база кваліфікаційної роботи магістра формується з урахуванням теми дослідження та повинна забезпечувати повноту, достовірність і наукову обґрунтованість отриманих результатів.

Для робіт з організації та економіки фармації інформаційна база, як правило, включає:

- нормативно-правові документи у сфері охорони здоров'я та фармації;
- статистичні матеріали та офіційні звіти;
- фінансово-економічні показники діяльності фармацевтичних закладів;
- внутрішню документацію підприємств (за наявності);
- результати власних досліджень (анкетування, опитування, експертні оцінки).

5.2. Нормативно-правові джерела у фармації

Нормативно-правові джерела є обов'язковою складовою інформаційної бази кваліфікаційних робіт магістрів з організації та економіки фармації.

До основних нормативно-правових документів належать:

- закони України у сфері охорони здоров'я та фармації;
- постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України;
- накази Міністерства охорони здоров'я України;
- ліцензійні умови провадження фармацевтичної діяльності;
- стандарти, настанови та методичні рекомендації.

5.3. Наукові та аналітичні джерела

До наукових та аналітичних джерел належать підручники, навчальні посібники, монографії, статті у фахових виданнях, матеріали конференцій та аналітичні звіти профільних організацій.

Рекомендується використовувати джерела, опубліковані протягом останніх 5–7 років.

5.4. Статистичні та інформаційні ресурси

Статистичні дані дозволяють об'єктивно оцінити стан та тенденції розвитку фармацевтичної галузі. При використанні статистичних матеріалів необхідно зазначати джерело та період даних.

5.5. Вимоги до списку використаних джерел

Список використаних джерел оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015. У тексті роботи обов'язково мають бути посилання на всі використані джерела.

РОЗДІЛ 6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Загальні вимоги до оформлення тексту

Оформлення кваліфікаційної роботи магістра здійснюється відповідно до вимог Положення про кваліфікаційні роботи та чинних стандартів оформлення наукових робіт.

Кваліфікаційна робота виконується українською мовою з дотриманням норм наукового стилю.

Основні вимоги до оформлення тексту:

- формат сторінки – А4;
- шрифт – Times New Roman;
- розмір шрифту – 14 pt;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє та нижнє – 20 мм;
- абзацний відступ – 1,25 см;
- вирівнювання тексту – по ширині.

Нумерація сторінок здійснюється арабськими цифрами, починаючи зі сторінки вступу.

6.2. Вимоги до оформлення структурних елементів роботи

Заголовки розділів друкуються великими літерами, напівжирним шрифтом та розміщуються по центру сторінки.

Заголовки підрозділів друкуються з абзацу, напівжирним шрифтом, з використанням нумерації відповідно до структури роботи.

Кожний розділ починається з нової сторінки.

6.3. Оформлення таблиць

Таблиці використовуються для наочного подання числової та аналітичної інформації.

Вимоги до оформлення таблиць:

- таблиці нумеруються послідовно в межах розділу;
- назва таблиці розміщується над таблицею;
- у тексті роботи обов'язково повинні бути посилання на всі таблиці;
- таблиці не повинні дублювати інформацію, наведену в тексті.

6.4. Оформлення рисунків і схем

Рисунки, графіки та схеми використовуються для ілюстрації результатів дослідження. Рисунки нумеруються послідовно в межах розділу, їх назви розміщуються під рисунком. Усі рисунки повинні бути читабельними та мати посилання в тексті роботи.

6.5. Оформлення формул та розрахунків

Формули подаються у тексті з поясненням усіх використаних позначень. У разі використання декількох формул вони нумеруються в межах розділу та на них робляться відповідні посилання у тексті.

6.6. Оформлення посилань у тексті

Посилання на джерела в тексті кваліфікаційної роботи оформлюються відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015. Посилання подаються у квадратних дужках із зазначенням номера джерела у списку використаних джерел.

6.7. Типові помилки в оформленні кваліфікаційних робіт

До найпоширеніших помилок належать:

- відсутність посилань на використані джерела;
- невідповідність оформлення таблиць і рисунків вимогам стандартів;
- порушення вимог до структури роботи;
- використання різних шрифтів і міжрядкових інтервалів;
- стилістичні та граматичні помилки.

Дотримання вимог до оформлення є важливою складовою успішного захисту кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 7

ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

7.1. Організація виконання кваліфікаційної роботи

Виконання кваліфікаційної роботи магістра здійснюється відповідно до затвердженого графіка та індивідуального завдання, виданого здобувачу вищої освіти науковим керівником. У процесі підготовки кваліфікаційної роботи магістрант зобов'язаний дотримуватися вимог Положення про кваліфікаційні роботи, рекомендацій кафедри та вказівок наукового керівника.

Науковий керівник здійснює консультативний супровід здобувача, контролює логіку дослідження, обґрунтованість використаних методів, відповідність змісту роботи затвердженій темі та своєчасність виконання окремих етапів.

7.2. Попередній контроль та подання кваліфікаційної роботи

Завершена кваліфікаційна робота подається на кафедру після попередньої перевірки науковим керівником. На цьому етапі здійснюється контроль:

- відповідності структури та змісту роботи встановленим вимогам;
- логічності викладу матеріалу;
- обґрунтованості висновків та запропонованих організаційно-економічних заходів;
- дотримання вимог до оформлення.

Робота допускається до подальших етапів лише за умови позитивного висновку наукового керівника.

7.3. Дотримання принципів академічної доброчесності

Усі кваліфікаційні роботи магістрів підлягають **обов'язковій перевірці на наявність академічного плагіату** із застосуванням відповідних програмних засобів.

Допуск кваліфікаційної роботи до захисту можливий лише за умови дотримання встановлених показників оригінальності тексту. У разі виявлення порушень принципів академічної доброчесності здобувач зобов'язаний усунути

зауваження відповідно до вимог кафедри. Дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковою складовою підготовки та захисту кваліфікаційної роботи магістра.

7.4. Попередній захист кваліфікаційної роботи

Попередній захист кваліфікаційної роботи проводиться на засіданні кафедри з метою визначення рівня готовності роботи до офіційного захисту.

Під час попереднього захисту оцінюється:

- відповідність змісту кваліфікаційної роботи темі та поставленим завданням;
- логічність структури та викладу матеріалу;
- практична значущість запропонованих рекомендацій;
- рівень підготовки магістранта до захисту.

За результатами попереднього захисту приймається рішення щодо допуску роботи до офіційного захисту або необхідності її доопрацювання.

7.5. Підготовка доповіді та презентації

Для захисту кваліфікаційної роботи магістрант готує усну доповідь тривалістю **7–10 хвилин** та мультимедійну презентацію.

У доповіді доцільно висвітлити:

- актуальність теми дослідження;
- мету і завдання кваліфікаційної роботи;
- основні результати аналітичної частини;
- ключові організаційно-економічні пропозиції та очікуваний ефект від їх упровадження.

Презентація повинна бути лаконічною, структурованою та відповідати змісту кваліфікаційної роботи.

7.6. Захист кваліфікаційної роботи та оцінювання результатів

Захист кваліфікаційної роботи магістра проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії відповідно до встановленого порядку.

Оцінювання результатів захисту здійснюється з урахуванням:

- якості виконання кваліфікаційної роботи;
- рівня теоретичної та практичної підготовки здобувача;

- змістовності доповіді;
- аргументованості відповідей на запитання членів екзаменаційної комісії.

Рішення екзаменаційної комісії є підставою для присвоєння здобувачу відповідної кваліфікації та видачі документа про вищу освіту.